

ÖYP Araştırma Görevlilerinin Yurt İçi ve Yurt Dışı Dil Eğitimlerine İlişkin Görüşleri*

PLT (Program of Training Lecturer) Research Assistants' Opinions about Domestic and Outland Language Training

Ceylan GÜNDEĞER**, Sümeyra SOYSAL*** & Esed YAĞCI****

Özet

Bu çalışmanın amacı Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) araştırma görevlilerinin yurt içi ve yurt dışında almış oldukları dil eğitimlerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Buna göre yurt içinde dil eğitimi almış 10 ÖYP araştırma görevlisi ve yurt dışında dil eğitimi almış 11 ÖYP araştırma görevlisi ile 5 açık uçlu sorudan oluşan yarı-yapılandırılmış görüşme formu ile yüz yüze görüşmeler yapılarak dil eğitimlerine ilişkin görüşleri alınmıştır. Veri analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitiminden akademik ve genel İngilizce olmak üzere iki yönden beklentileri olduğu ortaya çıkmıştır ve birçok araştırma görevlisi yurt içi dil eğitiminin bu beklentilerini karşılamadığını belirtmiştir. Araştırma görevlileri yurt içi dil eğitimi sırasında en fazla sınav-ış kaygısı ve barınma konusunda sıkıntı yaşamışlardır. Ayrıca araştırma görevlileri dil eğitimini etkili bulmadıklarını belirtmişlerdir. Son olarak, araştırma görevlileri hem YÖK'e hem de diğer araştırma görevlilerine bu süreç ile ilgili önerilerde bulunmuşlardır. Yurt dışında dil eğitimi almış olan ÖYP araştırma görevlilerinin dil eğitimine ilişkin en önemli beklentilerinin ise konuşma, makale yazabilme ve sunum yapabilme becerilerini geliştirmek olduğu görülmüştür. Araştırma görevlilerinin yurt dışında barınma, öğretmen nitelikleri ve sınıflardaki Türk öğrenci sayısı bakımından sorunlar yaşadıkları ve bu sorunların çözümünü sağlayamadıkları söylenebilir. ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitimlerini konuşma becerisi ve akademik İngilizce açısından etkili bulmadıkları; bir başka deyişle dil eğitiminin beklentilerini karşılamadığı ortaya çıkmıştır. ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitimine yönelik önerilerine bakıldığında ise İngiltere, ABD, Kanada gibi anadili İngilizce olan ülkelerin tercih edilmesinin, sınıflardaki Türk öğrenci sayısının azaltılmasının ve kurslar yerine üniversiteler gibi akademik ortamlarda İngilizce öğrenilmesinin ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: öğretim üyesi yetiştirme programı, öyp, araştırma görevlisi, dil eğitimi

* Bu çalışma 12-14 Eylül 2012 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen 21. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme ABD, cgundeger@gmail.com

***

**** Yrd.Doç. Dr. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, esed@hacettepe.edu.tr

Abstract

The purpose of this study is to determine PLT (Program of Training Lecturer) research assistants' views about domestic and outland language training. Accordingly the opinions were obtained from 10 PLT research assistants, who had domestic language training, and 11 PLT research assistants, who had outland language training, with 5 open-ended questions semi-structured interview form by having face to face interview. In data analysis the content analysis was used. The results of the study revealed that PTL research assistants had expectations of general and academic English from domestic language education. Most of research assistants noted that domestic language education didn't meet those expectations. The most important problems faced by research assistants were housing and exam-business anxiety in language education. Also research assistants stated that they had not found an effective language education. Finally PTL research assistants have made some suggestions both CHE (the Council of Higher Education) and other PTL research assistants. On the other hand it is concluded that PTL research assistants', who had outland language training, most important expectations are to improve their ability in speaking, writing an article and giving a presentation. In addition the research assistants had some problems about housing, teachers' qualifications and the Turkish students in a class and had not solved this problems. It is seen that they don't find the training program effective and further it was not satisfy their expectitons. Accordingly it is seen that, the most important things are prefering the countries, have native speakers like USA, UK, Canada, reducing the Turkish student in a class and being in the academic environment like universities instead of courses.

Keywords: *program of training lecturer, plt, research assistant, language training*

Giriş

Son 20 – 25 yıllık dönemde yükseköğretimi yaygınlaştırma ve katılımı artırma hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde siyasal bir amaç haline gelmiştir. Bu amacı gerçekleştirmeye yönelik çabaların önemli ölçüde başarıya ulaşmış olduğu sayısal verilerden anlaşılmaktadır (Ekinci, 2011, s. 283). 21. yüzyılın başında yükseköğretim hiç olmadığı kadar büyüklükte bir taleple karşı karşıya kalmıştır. Özellikle, gelişmekte olan ülkelerde yükseköğretime olan talep katlanarak artmaktadır (Ekinci, 2009, s. 120). Geçmiş yıllara ait veriler incelendiğinde, Türkiye’de yükseköğretim kapısı önünde yoğunlaşma yaşandığı ve bu yoğunluğun artarak devam edeceği söylenebilir (DPT, 2006, s. 23). Buna bağlı olarak Türkiye’de son beş yılda kurulan üniversite sayısı neredeyse üç katına çıkmıştır (Ekinci, 2009, s. 121).

Ülkemizde gerçekleştirilen planlama çalışmalarına, özellikle 7. ve 8. Kalkınma Planlarına bakıldığında, ortaöğretimi yeniden yapılandırmaya gidilmesi, yükseköğretim alanındaki okullaşma oranlarının yetersizliği ve yükseköğretime girişteki yığılmalar gibi konular öne çıkmaktadır (DPT, 2006, s. 15). Üniversiteye girişte yığılmaları önlemek amacıyla DPT (2006) tarafından yeni üniversitelerin kurulması için gerekli olan objektif ve bilimsel kriterlerin tespit edilmesi, yeni üniversitelerin kademeli olarak açılması, artan üniversite sayısı ve mevcut akademisyen eksikliği sorunlarını çözecek ivedi önlemler alınması ve bu amaçla lisansüstü eğitim kapasitesi artırılarak, üniversitelere doktora yapmış akademik personel kazandırması önerilmiştir (DPT, 2006, s. 126).

Bu bağlamda öğretim üyesi yetiştirilmesi amacıyla 2001 – 2002 öğretim yılında başlatılan Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP) önem taşımaktadır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 33. ve 35. maddelerinin bileşimi durumundaki bir uygulama ile başlatılan ÖYP, yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı olan öğretim üyelerinin yetiştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla yürütmektedir. Üniversiteler arasında yapılan çerçeve protokollerle oluşturulan ÖYP, protokole taraf üniversitelerin öğretim üyelerinden ve yöneticilerinden oluşturulan ortak komisyon ve jürilerce yürütülmekte, finansmanı ise DPT tarafından karşılanmaktadır. Dolayısıyla ÖYP, üniversitelerarası işbirliğine dayanan ülke çapında bir üniversiteler ağı oluşturulması anlamına gelmektedir (DPT, 2006, s. 38).

2001 – 2002 yılları arasında uygulamaya konulan ve Devlet Planlama Teşkilatı tarafından finanse edilen ÖYP, 2010 yılına gelindiğinde bizzat YÖK tarafından koordine edilmeye başlamıştır. YÖK tarafından 26.03.2010 tarihinde açıklanan 2010.9 sayılı Yürütme Kurulu Kararı ile kabul edilen Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına İlişkin Esas ve Usullerin 3. Maddesi’ne göre bu esas ve usuller, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun (MYBK) “Kadroların Kullanımına İlişkin Esaslar” başlıklı 22. Maddesinin 5. fıkrasına dayanmaktadır (MBYK, 2010, s. 14):

“2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname eki cetvelde kadroları yer alan yükseköğretim kurumları; öğretim üyesi dışındaki boş öğretim elemanı kadrolarına, 2009 yılında emeklilik, ölüm, istifa, nakil, eğitimin tamamlanması veya başarısızlık sonucu kurumlarından ayrılan öğretim elemanı sayısının yüzde 50’sini (araştırma görevlisi kadroları için yüzde 100’ünü) geçmeyecek şekilde açıktan veya yükseköğretim kurumları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından naklen atama yapabilir. Bu sınırlar içinde öğretim elemanı ihtiyacını karşılayamayacak söz konusu yükseköğretim kurumları için ilave 7000 adet atama izni verilebilir. İlave olarak verilen atama izninin en az 2.000 adedi öncelikle 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanun, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanun ile 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere Yükseköğretim Kurulu koordinasyonunda Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında yetiştirilmek amacıyla araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalarda kullanılır. Bu kadrolara atanacak araştırma görevlilerinin yurt içinde ve yurtdışında yetiştirilmelerine, yabancı dil öğretimi ile söz konusu Program kapsamında yükseköğretim kurumlarına sağlanacak diğer desteklere ilişkin esas ve usuller Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.”

ÖYP’ye İlişkin Esas ve Usuller (2010) Madde 5’e göre; Yükseköğretim kurumları, ÖYP kapsamında alınmasını istedikleri anabilim dalları itibarıyla araştırma görevlisi sayılarını ve araştırma görevliliğine başvuruda bulunacakların lisans veya lisansüstü mezuniyet alanlarına ilişkin özel şartları belirleyip YÖK’e bildirir. YÖK Yürütme Kurulu, programa katılmak üzere başvuruda bulunan yükseköğretim kurumlarının taleplerini değerlendirir ve ÖYP araştırma görevlisi kontenjanlarını belirler. Bu amaçla YÖK 2010 yılında, yeni açılan 41 üniversiteye ÖYP kapsamında toplam 2000 araştırma görevlisi alınmak üzere ilan yayınlamıştır (<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/14225744.asp>).

Öğretim elemanı yetiştirilmesinde dikkate alınan en önemli konulardan biri de yabancı dil yeterliğidir. 2547 sayılı yasanın getirdiği Doçentlik Merkezi Yabancı Dil Sınavı ile ülkemizde akademik yükselmeye yabancı dilin ciddiye alındığı bir dönem başlamıştır. Böylece akademisyenlerin bilim dünyasında görerek, yazarak ve konuşarak aktif bir biçimde rol alabilmesi amaçlanmıştır (Korkut, 2002, s. 175 – 176). 04/12/2008 tarih ve 27074 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 4. Maddesi'nde yabancı dil öğretiminin amacı;

“Yabancı dil öğretiminin amacı, öğrenciye aldığı yabancı dilin temel kurallarını öğretmeyi, yabancı dil kelime hazinesini geliştirmeyi, yabancı dilde okuduğunu ve duyduğunu anlayabilmeyi ve kendisini sözlü veya yazılı olarak ifade edebilmeyi sağlamaktır”

şeklinde belirtilmiştir. 26.10.2010 tarihinde yayınlanan, 23.03.2010 tarihli ve 2010.9 sayılı Yürütme Kurulu Kararı ile kabul edilen Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına İlişkin Esas ve Usullerin Yabancı Dil Eğitimi başlıklı 7. Maddesi;

1. *Yabancı Dil Sınav Sonucu 65 puanın altında olan ÖYP araştırma görevlilerine istekleri halinde ÖYP Puanları ve tercihleri esas alınarak Yükseköğretim Kurulunun belirlediği yurtiçindeki üniversitelerde 6 aya kadar yabancı dil eğitimi verilir.*
2. *Yurtiçindeki en çok 6 aylık yabancı dil eğitimini tamamlayan ÖYP araştırma görevlileri, kadrolarının bulunduğu üniversitelere dönerler.*
3. *Yabancı Dil Sınav Sonucu 65 ve üzeri puan alan ÖYP araştırma görevlileri, istekleri halinde yabancı dil eğitimi için 3 ay süreyle yurtdışına gönderilir.*
4. *Yabancı Dil eğitim programlarının başlama tarihinden en geç 1 yıl sonra, yapılacak ilk Yabancı Dil Sınavından 65 ve üzeri puan alamayan ÖYP araştırma görevlileri ÖYP Programı kapsamında yapılan desteklerden faydalanamazlar.*

hükümlerini içermektedir. Bu maddenin 1. Fıkrası gereği ÖYP araştırma görevlilerinden dil puanı 65'in altında olanlar istekleri dâhilinde, 2010 yılından itibaren, YÖK'ün belirlediği yurt içindeki üniversitelere yabancı dil eğitimi için gönderilmiştir. Yine aynı maddenin 3. Fıkrası gereği ÖYP araştırma görevlilerinden dil puanı 65'in üstünde olanlar ise yabancı dil eğitimi almak üzere 2011 yazında 3 ay süreliğine yurt dışına (Malta'ya) gönderilmiştir.

Yukarıda açıklanan Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına İlişkin Esas ve Usullere göre ÖYP araştırma görevlilerinin 2010-2011 yıllarında katılmış olduğu yurt içi ve yurt dışı dil eğitimlerinin amacına ulaşmış ve/veya kursların etkisinin ne olduğu bilinmemektedir. Alanyazında ÖYP ile ilgili çalışmaların az olmasının yanında YÖK tarafından koordine edilen ÖYP'ye ilişkin hiç çalışma olmaması bakımından araştırmanın önemli olduğu söylenebilir. Bu bağlamda yurt içi ve yurt dışında dil eğitimine katılan ÖYP araştırma görevlilerinin bu kurslara ilişkin görüşlerinin de önem arz ettiği düşünülebilir. Bu amaçla aşağıdaki alt problemler belirlenmiştir:

1. *ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitimlerine yönelik (beklentileri, sorunları, önerileri) görüşleri nelerdir?*
2. *ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitimlerine yönelik (beklentileri, sorunları, önerileri) görüşleri nelerdir?*

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel türde nitel bir çalışmadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmede sorular önceden belirlenir ve bu sorularla veriler toplanmaya çalışılır (Karasar, 1994).

Araştırma Grubu

Araştırma kapsamında iki farklı çalışma grubu yer almaktadır. Çalışma gruplarından ilki, ÖYP kapsamında Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde 6 aylık dil eğitimine katılmış olan 10 araştırma görevlisinden oluşmaktadır. İkinci çalışma grubunu ise ÖYP kapsamında 2011 yazında 3 aylığına yurt dışı (Malta) dil eğitimine katılan 11 araştırma görevlisi oluşturmaktadır. ÖYP araştırma görevlilerine amaca uygun (elverişli örnekleme) yöntemi ile ulaşılmıştır. Araştırmada ulaşılan yurt içi dil eğitimine katılmış olan ÖYP araştırma görevlilerine ait bilgiler aşağıda Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırmada ulaşılan yurt içi dil eğitimine katılmış olan 10 ÖYP araştırma görevlisinin 8’i kadın, 2’si erkektir. Çalışma grubunda yer alan ÖYP araştırma görevlileri Ankara ilindeki ÖYP üniversitelerinde görev yapmaktadır.

Tablo 1

Çalışmaya Katılan Yurt İçi Dil Eğitimi Almış Olan ÖYP Araştırma Görevlilerinin Özellikleri

ÖYP Araştırma Görevlisi	Cinsiyet	Dil Puanı (kurs öncesi)	Dil puanı (kurs sonrası)	Üniversite	Dil Eğitimi Aldığı Üniversite
Yİ1	Kadın	38	73	Gazi Üniversitesi	Marmara Üniversitesi
Yİ2	Kadın	55	73	Ankara Üniversitesi	Ankara Üniversitesi
Yİ3	Kadın	53,75	75	ODTÜ	Ankara Üniversitesi
Yİ4	Erkek	28	66	Ankara Üniversitesi	Çukurova Üniversitesi
Yİ5	Kadın	62,5	65	Hacettepe Üniversitesi	Ankara Üniversitesi
Yİ6	Kadın	60	68,75	Gazi Üniversitesi	Marmara Üniversitesi
Yİ7	Kadın	31,25	72,5	Hacettepe Üniversitesi	Hacettepe Üniversitesi
Yİ8	Erkek	63,75	71	Gazi Üniversitesi	Hacettepe Üniversitesi
Yİ9	Kadın	63,75	66,75	Ankara Üniversitesi	Ankara Üniversitesi
Yİ10	Kadın	44	67,5	Ankara Üniversitesi	Hacettepe Üniversitesi

Araştırmada ulaşılan yurt dışı dil eğitimine katılmış olan ÖYP araştırma görevlilerine ait bilgiler ise aşağıda Tablo 2’de yer almaktadır. Tablo 2’de görüldüğü üzere araştırmada ulaşılan yurt dışı dil eğitimine katılmış olan 11 ÖYP araştırma görevlisinin 6’sı kadın, 5’i erkektir. Çalışma grubunda yer alan ÖYP araştırma görevlileri Ankara ilindeki ÖYP üniversitelerinde görev yapmaktadır. Çalışma grubundaki araştırma görevlilerinden 5’ine ait dil puanı 85’in üstünde iken geriye kalan 6’sının dil puanı 65-85 arasındadır. Araştırma görevlilerinin çalışma grubuna seçiminde, 2011 yazında Malta’da dil eğitimi alınabilen 3 okulu da temsil edebilmelerine dikkat edilmiştir.

Tablo 2

Çalışmaya Katılan Yurt İçi Dil Eğitimi Almış Olan ÖYP Araştırma Görevlilerinin Özellikleri

ÖYP Araştırma Görevlisi	Cinsiyet	Dil Puanı	Üniversite	Dil Eğitimi Aldığı Okul
YD1	Erkek	82	Hacettepe Üniversitesi	IELS
YD2	Erkek	92	Hacettepe Üniversitesi	IELS
YD3	Erkek	79	Hacettepe Üniversitesi	EC
YD4	Erkek	65	Hacettepe Üniversitesi	ESE
YD5	Kadın	93	Gazi Üniversitesi	ESE
YD6	Kadın	86	Gazi Üniversitesi	ESE
YD7	Kadın	73,75	Gazi Üniversitesi	EC
YD8	Kadın	86	ODTU	ESE
YD9	Kadın	88	ODTU	ESE
YD10	Erkek	80	Ankara Üniversitesi	ESE
YD11	Kadın	67,5	Ankara Üniversitesi	ESE

Veri Toplama Aracı

Araştırmada kullanılan veriler, ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi ve yurt dışı dil eğitimine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formları için iki alan uzmanından görüş alınarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Ayrıca görüşme formları, ÖYP kapsamında yurt içinde ve yurt dışında dil eğitimi almış olan birer ÖYP araştırma görevlisi ile deneme uygulaması yapılarak soruların açıklığı-anlaşılabilirliği ve süre bakımından test edilmiştir. Gerekli düzeltmelerle birlikte bir uzmandan daha görüş alınarak formlara son şekli

verilmiştir. Görüşmeler ses kaydıyla yüz yüze (en fazla 30 dakika) yapılmıştır. Ses kayıtları görüşmeler sonrasında yazıya aktarılmış olup analizlerde kişi isimleri yerine, yurt dışı dil eğitimine katılmış araştırma görevlileri için “YD” ve yurt içi dil eğitimine katılmış araştırma görevlileri için “Yİ” kodları kullanılmış, görüşme sırasına sadık kalınarak bu kodlara numaralar eklenmiştir. Örneğin yurt dışı dil eğitimine katılmış olan 5. görüşme yapılan araştırma görevlisi için “YD5”; yurt içi dil eğitimine katılmış olan 7. kişi için de benzer şekilde “Yİ7” kullanılmıştır.

Veri Analizi

Veri analizinde nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. ÖYP araştırma görevlileri ile yapılan görüşmelerden elde edilen ses kayıtları yazıya aktarıldıktan sonra her bir soruya verilen cevaplar incelenerek kodlar oluşturulmuş ve kodlara ait frekanslar belirlenmiştir. Kodlamalar araştırmacılar tarafından ayrı ayrı okunarak araştırmacıların göstermiş olduğu görüş birliği ve görüş ayrılıklarına göre Miles ve Huberman’ın (1994) önerdiği formülden yararlanılarak güvenilirlik katsayısı 0,94 olarak hesaplanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırma problemine ve alt problemine uygun olarak elde edilmiş bulgulara yer verilmiştir. Bulgular, görüşme formundaki soruların sırası izlenerek ve her bir soru için görüşmelerden çeşitli örnekler sunularak aktarılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla öncelikle, “**ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitimlerine yönelik görüşleri nelerdir?**” alt problemine ait bulgular aşağıda yer almaktadır.

ÖYP araştırma görevlilerinin “1.Dil eğitimi kapsamında neler yer almalıdır? ÖYP yurt içi dil eğitiminden beklentileriniz nelerdir?” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kodlanmıştır. Kodların tekrarlanma sıklığı (frekansı) ve yüzdeleri aşağıda Tablo 3’te yer almaktadır:

Tablo 3

Soru 1’e Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri (n = 10)

Genel İngilizce			Akademik İngilizce		
Kodlar	Frekans	Yüzde	Kodlar	Frekans	Yüzde
Okuma becerisi	9	% 90	Makale okuma	4	% 40
65 puanı geçebilmek	8	% 80	Akademik kelime bilgisi	3	% 30
Dinleme becerisi	8	% 80			
Yazma becerisi	8	% 80			
Konuşma becerisi	8	% 80			
Sınav teknikleri bilgisi	5	% 50			

Tablo 3’e göre ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitiminden genel İngilizceye yönelik en önemli beklentilerinin okuma becerisi, 65 puanı geçebilmek, dinleme becerisi, yazma becerisi ve konuşma becerisi olduğu; akademik İngilizceye yönelik ise makale okuma(okuduğunu anlama) olduğu görülmektedir. Aşağıda ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitimine beklentilerine yönelik düşüncelerine ait örnekler yer almaktadır:

- **Yİ1:** “Ya benim beklentim YÖK, ÜDS’yi geçmemizi istediği için ÜDS’yi geçmekti.”
- **Yİ4:** “Benim amacım önce temel İngilizce almak, sonra bunu üzerine işte konuşma yazma şeklinde eklemek.”
- **Yİ6:** “Akademik beklentim vardı. Sınavı geçeceğimi biliyordum o yüzden hani beklentilerim bu yöndeydi daha fazla kelime öğrenmek, biraz daha iyi yazabilmek, makaleleri daha rahat okuyabilmek bunun gibi şeyler.”
- **Yİ8:** “Benim beklentim o dönemde TOEFL ağırlıklı olmalıydı hani listening (dinleme), speaking (konuşma) onları geliştirici olmalıydı.”

ÖYP araştırma görevlilerinin “2. ÖYP yurt içi dil eğitiminde karşılaştığınız sorunlar nelerdi? (Varsa) Bu sorunların çözümünde neler/kimler nasıl etkili oldu?” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kodlanmıştır:

Tablo 4

Soru 2'ye Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri (n = 10)

Sorunlar			Çözümler		
Kodlar	Frekans	Yüzde	Kodlar	Frekans	Yüzde
Sınav - iş kaygısı	8	% 80	Bireysel çözüm	6	% 60
Barınma	7	% 70	Kurs yönetimi	3	% 30
Programın hedeflerinde YÖK-kurs uyumu	7	% 70	Üniversite yönetimi	1	% 10
Değişen yönetmelik	7	% 70			
Çevreye uyum	5	% 50			
Öğretmen değişikliği	4	% 40			
Kısıtlı sayıda merkez açılması	3	% 30			

Tablo 4'e göre ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitiminde karşılaştıkları sorunlar arasında en yüksek frekansa sahip olanlar sırasıyla barınma, programın hedeflerinde YÖK-kurs uyumu ve değişen yönetmeliktir. ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitiminde karşılaştıkları en büyük sorun olan barınmayı özel yurttan kalma, eve çıkma gibi çözümlerle kendi buldukları yollarla çözümlenmeye çalıştıkları görülmektedir. Aşağıda ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitiminde yaşadıkları problemlere yönelik düşüncelerine ait örnekler yer almaktadır:

- **Yİ2:** “Bir barınma sorunu vardı. Üniversiteler yönlendirme yapmalı. Yani herkes kendi başının çaresine bakmaya çalışıyor. Hiç bilmediği bir şehre gidiyor. Tabii ki önce insanların işte bu fiziki koşulları düzenli olmalı, iyi olmalı ki eğitimde nitelikli olsun. İşte yurtlar açılabilir asistanlara ya da işte KYK yurtları ile anlaşılabilir. Geçici bir süreliğine gidiyoruz sonuçta o kadar kısa sürede bir ev oluşturmak çok zor ve masraflı. Bunu yanında biz oraya sadece şöyle bir mantıkla yollandık. İşte bunlar gidecek eğitim alacak KPDS'yi geçecek, geçemezse işten atılacak, böyle bir mantıkla gittiğimiz için doğal olarak gelecek öğretmenlerden de KPDS bilgisinin olmasını, sınav tekniğini bilmesini bekledik. Ama bu beklentilerimiz boş çıktı. Gelen öğretmenlerin KPDS bilgileri yoktu. Sınav tekniğini bilmiyorlardı. Bu da çok büyük bir eksiklikti. Bu aynı Türkçe konuşmakla işte ÖSS gibi sınavda anlama becerisinin ölçülmesi gibi bir şey yani birbiriyle çok bağlantısızdı, o yüzden eğitimde büyük bir sorun vardı bence. Ayrıca sürekli değişen öğretmenler de büyük sorundu. Tam birine alışırken başka bir öğretmen gelmesi ki bu öğretmen sözleşmeli öğretmenler. Onların isimleri üniversitenin akademik kadrosunda göremiyorsunuz. Ben forumlarda Ankara üniversitesinin eğitiminin iyi olduğu öğrendiğim için gelmişim yoksa başka üniversite de seçebilirdim. Hem TÖMER gibi köklü bir kurumda bünyesinde bulunduğu bir üniversiteydi sonuçta. Sanırım bu değişen öğretmen kadrosundan dolayı beklediğim gibi olmadı. Hani bu genellestemem. Bütün öğretmenler kötüydü diyemem, içlerinde beğendiğim bir öğretmen vardı.”

ÖYP araştırma görevlilerinin “3.ÖYP yurt içi dil eğitiminin etkililiği hakkında ne düşünüyorsunuz? Niçin etkili? / Niçin etkili değil?” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kodlanmıştır. Kodların tekrarlanma sıklığı (frekansı) ve yüzdeler aşağıda Tablo 5'te yer almaktadır:

Tablo 5

Soru 3'e Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri (n = 10)

Kodlar	Etkili		Kodlar	Etkisiz	
	Frekans	Yüzde		Frekans	Yüzde
Kelime bilgisi	5	% 50	Konuşma becerisi	6	% 60
Sınav teknikleri bilgisi	5	% 50	Dinleme becerisi	4	% 40
Okuma becerisi	4	% 40	Sınav teknikleri bilgisi	3	% 30
İngilizce 'ye vakit ayırma	2	% 20	Kurs süresi	3	% 30

Tablo 5'e göre ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitimini sırasıyla en çok kelime bilgisi kazandırma ve sınav teknikleri bilgisi açısından etkili buldukları; konuşma ve dinleme becerileri bakımından ise etkisiz buldukları görülmektedir. Aşağıda ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitiminin etkililiğine yönelik düşüncelerine ait örnekler yer almaktadır:

- **Y12:** “Etkililiğine yüz üzerinden 40 ya da 45 veririm o da yeni sözcük edindirmede biraz başarılı. Belki o dönemde sıkça metinlerle karşılaşılıyor belki biraz anlama becerisinin geliştirilmesinde etkili ama dinleme ve konuşma becerisi eksik kalıyor. O yüzden % 45. Bunların eksik kalmasında KPDS-ÜDS sınavına hazırlandığından değil de kursun verdiği eğitimle ilgili. Çünkü bir dönem iki ay kadardı yanlış anımsamıyorsam sadece genel İngilizce aldık temel oluşturmak adına. Temel oluşturacak nitelikte bir eğitim değildi. Ayrıca yani genel İngilizceyse benim dinleme ve konuşma becerilerimi de geliştirmesi gerekirken böyle bir şey ortaya çıkarmadı. Bu sadece benim değil oradaki herkesin görüşüydü. Boşuna bir eğitim alıyormuşuz da boşuna git gel yapıyormuşuz, ne KPDS ye faydası var ne genel İngilizceye faydası var diye bir yargı vardı genel olarak ki ben de buna katılıyorum.”

ÖYP araştırma görevlilerinin “4.ÖYP yurt içi dil eğitimi beklentilerinizi karşıladı mı? Nasıl? / Hangi açılardan?” sorusuna verdikleri cevaplar şöyledir:

Tablo 6

Soru 4'e Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri (n = 10)

	Karşılıdı		Kısmen karşıladı		Karşılımadı	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
Dil eğitimi beklentilerinizi karşıladı mı?	1	% 10	4	% 40	5	% 50

Aşağıda ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitiminin beklentilerini karşılamasına yönelik düşüncelerine ait örnekler yer almaktadır. Örnekler incelendiğinde ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitiminin beklentilerini karşılamadığı görülmektedir:

- **Y12:** “hayır karşılamadı. Tamamen kendi olanaklarımla ve çabamla sınavı geçtim ve şu an yine giricem ve yine kendi çabamla olacak dil eğitimin bir katkısı olmadı.”
- **Y17:** “Kısmen diyicem ben de. 11 tercihimden, Hacettepe ilk tercihimdi, sonuçta isim yapmış bir üniversitede ama beklentilerimi umduğum kadar karşılamadı. Ben hani çok da düzenli ödev yapan birisiydim, öyle tembel öğrenci de olmadım.”
- **Y19:** “Tamamen değil yani. % 60-70 ini karşıladı.
- **Y110:** “Son iki aylık KPDS-ÜDS beklentimi karşıladı ama öncesi değil. KPDS kısmına %80, genel İngilizce kısmına %0, çok az kelime bilgisi belki, temelim olduğu için belki de öyle.”

ÖYP araştırma görevlilerinin “5. ÖYP yurt içi dil eğitimine yönelik ne gibi önerilerde bulunabilirsiniz?” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kodlanmıştır:

Tablo 7

Soru 5'e Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri (n =10)

Kodlar	YÖK'e yönelik		ÖYP araştırma görevlilerine yönelik	
	Frekans	Yüzde	Kodlar	Frekans Yüzde
Dil şartı getirme	4	% 40	Beklentiyi yüksek tutmama	3 % 30
Kurs süresi	3	% 30	Okullar seçiminde seçici olma	1 % 10
Programın hedeflerinde YÖK-kurs uyumsuzluğunun giderilmesi	3	% 30	ÖYP'yi sadece iş imkânı olarak görmemek	1 % 10
Nitelikli öğretim kadrosu seçme	3	% 30		
Sınav kaygısını giderme	2	% 20		
Yönetmeliği daha açık düzenleme	2	% 20		
Fiziki şartları düzenleme	2	% 20		

Tablo 7'ye göre ÖYP araştırma görevlilerinin çoğunun yurt içi dil eğitimi ile ilgili YÖK'e dil şartı getirme, kurs süresi, programın hedeflerinde YÖK-kurs uyumsuzluğunun giderilmesi ve nitelikli öğretim kadrosu seçme gibi konularda önerilerde bulunduğu görülürken; diğer ÖYP araştırma görevlilerine kurstan beklentilerini yüksek tutmamalarını önerdiği görülmektedir.

- **Y12:** “Her şey KPDS ya da ÜDS ye yönelik olmamalı bence. Kişilerin mesleki İngilizce edinmesi gerekir diye düşünüyorum. Sınava yönelik edinilmiş bir İngilizce onların mesleklerinde ne kadar işe yarıyor, bunu sorgulamak lazım. O yüzden temellendirirken bunlar ön plana alınmalı bence.İstenilen başarı bir sınavı geçmekse e bu sınav tekniğinde başarılı olan ve sınav tekniğine hakim olan kişiler getirtirilebilirdi ya da öğrenciler oraya yönlendirilebilirdi.”
- **Y19:** “Kişiler ÖYP kapsamında, daha farklı bir dil eğitimi alıcam diye düşünmesinler, herhangi bir hazırlık kursundan farklı değildi. Kursa gitmeden önce madem biz ÖYP’liyiz, faklı olduğumuzu düşünüyorduk daha iyi bir İngilizce eğitimi için. Yani çok şey beklemesinler.”

Aşağıda çalışmanın ikini bölümü olan, “**ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitimlerine yönelik görüşleri nelerdir?**” alt problemine ait bulgular yer almaktadır.

ÖYP araştırma görevlilerinin “**1.Dil eğitimi kapsamında neler yer almalıdır? ÖYP yurtdışı dil eğitiminden beklentileriniz nelerdi?**” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kodlanmıştır:

Tablo 8

Soru 1’e Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri (n = 11)

Genel İngilizce			Akademik İngilizce		
Kodlar	Frekans	Yüzde	Kodlar	Frekans	Yüzde
Konuşma becerisi	10	% 91	Makale yazma	7	% 63
Yurt dışı deneyimi	3	% 27	Sunum yapabilme	4	% 36
Dinleme becerisi	2	% 18	Makale okuma	3	% 27

Tablo 8’e göre ÖYP araştırma görevlilerinin en önemli beklentilerinin genel İngilizcede konuşma becerisi ve akademik İngilizcede makale yazabilme ile sunum yapabilme becerileri olduğu görülmektedir:

- **YD8:** “Genel İngilizceden beklentim öncelikle akıcı bir şekilde İngilizce konuşabilmektir çünkü gramer olarak, anlama olarak, dinleme olarak çok sıkıntı yaşıyordum zaten.”
- **YD3:** “Türkiye’de öğrenebildiğimiz kadarıyla hepimizin okuma ve yazma becerisi iyiydi. Ben de dolayısıyla kurstan-yurt dışı dil eğitiminden konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmeyi bekledim.”
- **YD2:** “Akademik İngilizcede makale yazabilme, bir konu hakkında yorum yazabilme yeteneği, makaleden özet çıkarabilme yeteneği, verilen bir başlık hakkında kendi düşüncelerini ifade edebilme gibi yazma ve okuduğunu anlama becerisi çok önemli bizim için uluslararası yayın yapabilmeye.”

ÖYP araştırma görevlilerinin “**2.ÖYP yurtdışı dil eğitiminde karşılaştığınız sorunlar nelerdi? (Varsa) Bu sorunların çözümünde neler/kimler nasıl etkili oldu?**” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kodlanmıştır:

Tablo 9

Soru 2’ye Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri

Sorunlar			Çözümler		
Kodlar	Frekans	Yüzde	Kodlar	Frekans	Yüzde
Barınma	9	% 82	Bireysel çözüm	2	% 18
Yönetim-personel tutumu	4	% 36			
Öğretmenlerin nitelikleri	4	% 36			
Sınıftaki Türk öğrenci sayısı	4	% 36			
Ulaşım	3	% 27			
Çevreye uyum	3	% 27			

Tablo 9’a göre ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitiminde karşılaştıkları sorunlar arasında en yüksek frekansa sahip olanlar sırasıyla barınma, yönetimin-personelin tutumu, öğretmenlerin nitelikleri ve sınıflardaki Türk öğrenci sayısıdır. ÖYP araştırma görevlilerinden 2’si barınma sorununu eve çıkarak çözmüş, bu sorunu yaşayan diğer 7 araştırma görevlisi ise soruna çözüm bulamamışlardır. Yaşanan diğer sıkıntılar ise yönetime başvurulması durumunda dahi çözüme ulaşmadığı görülmektedir:

- **YD1:** “Öncelikle barınma problemimiz oldu, ilk gittiğimizde bunu yaşadık-bununla karşılaştık. Orada direkt ücretlerin peşin istenmesi, bu yerlerin 3 ay boyunca yaşanabilecek seviyede olmamasından dolayı ve odalarındaki kişi sayısının fazla olması ve bunların hepsinin Türk olması. Orada amaç İngilizceyi geliştirmek ama sonuçta şöyle de bir gerçek var ki 4 Türk aynı odada varsa orada İngilizce konuşulmaz doğal olarak.”
- **YD4:** “Akademik İngilizce kısmından çok rahatsız oldum, bekleneni veremedi, istediğime ulaşamadım. Yine daha çok konuşmaya dayalı idi. Öğretmenler yeterli değildi, akademik kısım yeterli değildi. Sınıf değiştirme gereği duydum.”
- **YD3:** “Sınıf içinde Türkler çoktu. 12 kişilik sınıfın 8’i Türktü. Dolayısıyla mecburen grup çalışmalarında hep Türklerle eşleşiyorduk. Hocalar ayırmaya çalışıyordu ama nereye kadar, sonuçta çoğunluk Türk olunca... Diğer öğrenciler de genellikle uzak doğululardı. Onlarla da pek İngilizce anlaşamıyorduk.”
- **YD3:** “Bu sıkıntılarımızı okul yönetimine dile getirdiğimizde okulun personeli-yönetimi, durumun YÖK’ün inisiyatifinde olduğunu söylüyordu. Mesela biz apartı değiştirmek, okulun diğer apartlarına geçmek istedik. Daha multi-kültürel bir ortamda bulunmak için ama bunu kale almadılar, bu YÖK ile alakalı dediler. Yani herhangi bir çözüm bulamadılar.”

ÖYP araştırma görevlilerinin “3. ÖYP yurtdışı dil eğitiminin etkililiği hakkında ne düşünüyorsunuz? Niçin etkili? / Niçin etkili değil?” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kodlanmıştır:

Tablo 10

Soru 3’e Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri

Kodlar	Etkili		Etkisiz		
	Frekans	Yüzde	Kodlar	Frekans	Yüzde
Konuşma becerisi	4	% 36	Akademik İngilizce	7	% 64
Dinleme becerisi	2	% 18			

Tablo 10’a göre ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitimini etkili buldukları noktalar konuşma ve dinleme becerileri iken; büyük bir çoğunluğun akademik İngilizceyi etkisiz bulduğu görülmektedir:

- **YD6:** “Akademik İngilizcenin etkisi % 0’dır zaten. Genel İngilizce konusunda da belki dinleme becerim gelişmiştir, yani derslerde sadece dinlediğimi hatırlıyorum. Bir yüzde verecek olursam % 15 diyebilirim en fazla.”
- **YD7:** “Akademik İngilizce açısından hiçbir yararı olmadı da konuşma açısından belki bir cesaret sağlamıştır. Karşımdaki kişiye kendimizi ifade edebiliyorduk. Akademik açıdan hiçbir yararı olmadı ama günlük konuşma açısından o cesareti verdi, yani o anlamda cesaret anlamında bir yararı oldu. Cesaret olarak.”
- **YD9:** “Genel İngilizceye ben % 70 etkili diyebilirim. Hatta % 70 iyimser bir şey de olabilir. Ama akademik İngilizcede hiçbir beklentim karşılanmadı, bununla ilgili olumsuz cevap vermek zorundayım. Genel İngilizcede de günlük dili kullanabilmek adına etkili çünkü zaten hani kendi adıma benim gramerle ilgili, İngilizce ile ilgili çok büyük sorunlarım yoktu. Sadece speaking ve gündelik hayatta İngilizceyi kullanma ile ilgili sıkıntılarım vardı. İhtiyacım olan onlardı, onları da giderdiğimi düşünüyorum, bu yüzden etkili ama düşünüyorum mesela gerçekten İngilizce eğitim ihtiyacı olan biri için gerçekten etkili bir program değildi. Çünkü yeterli bir eğitim olduğunu düşünmüyorum genel İngilizcede, akademik İngilizceyi hiç saymıyorum zaten.”

ÖYP araştırma görevlilerinin “4. ÖYP yurtdışı dil eğitimi beklentilerinizi karşıladı mı? Nasıl?/Hangi açılardan?/Genel/Akademik?” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kodlanmıştır:

Tablo 11

Soru 4’e Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri

	Karşıladı		Kısmen karşıladı		Karşılamadı	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
Dil eğitimi beklentilerinizi karşıladı mı?	-	-	6	% 55	5	% 45

Tablo 11'e göre yurt dışı dil eğitimi ile ÖYP araştırma görevlilerinin dil eğitiminden beklentilerinin kısmen karşılandığı (% 55) ya da karşılanmadığı (% 45) görülmektedir:

- **YD3:** “Ben daha akademik bir program olacağını düşünüyordum, bu anlamda beklentimi karşılamadı ama dediğim gibi İngilizce konuşulan bir ülkede eğitim almak ve nadir de olsa yabancı arkadaşlar edinmek hem konuşma hem de dinleme anlamında geliştirdi.”
- **YD6:** “Karşılamadı, ne akademik ne de genel İngilizce.”
- **YD7:** “Hayır karşılamadı. Genel İngilizcede dediğim gibi belki konuşmada cesaret vermiştir ama akademik anlamda karşılamadı.”
- **YD11:** “Beklentilerimi karşılamadı. Benim için bir hayal kırıklığıydı bile diyebilirim.”

ÖYP araştırma görevlilerinin “5. ÖYP yurtdışı dil eğitimine yönelik ne gibi önerilerde bulunabilirsiniz?” sorusuna verdikleri cevaplar incelenerek kodlanmıştır:

Tablo 12

Soru 5'e Verilen Cevapların Kodları, Frekansları ve Yüzdeleri

Kodlar	YÖK'e öneriler		ÖYP araştırma görevlilerine öneriler		
	Frekans	Yüzde	Kodlar	Frekans	Yüzde
Anadili İngilizce olan ülkeleri tercih etme	8	% 73	Yabancı arkadaşlar edinme	2	% 18
Türk öğrenci sayısını azaltma	7	% 64	Malta'yı tercih etmeme	2	% 18
Akademik ortamlarda dil eğitimini tercih etme	6	% 55	Beklentiyi yüksek tutmama	2	% 18
Yönetim-personel uyumunu sağlama	3	% 27	Bireysel çalışma	2	% 18

Tablo 12'ye göre ÖYP araştırma görevlilerinin çoğunun yurt dışı dil eğitimi ile ilgili YÖK'e; İngiltere, ABD ve Kanada gibi ana dili İngilizce olan ülkelerin seçilmesi, eğitime gönderilen Türk öğrenci sayısının azaltılması ve özel kurslar yerine üniversiteler gibi akademik ortamlarda dil eğitiminin verilmesi gibi konularda önerilerde bulunduğu görülürken; ÖYP araştırma görevlilerine, yabancı arkadaşlar edinmeleri, dil eğitimi için ülke olarak tekrar Malta belirlenirse gitmemeleri, beklentilerini çok yüksek tutmamaları, ders çalışmaları önerilmektedir:

- **YD2:** “Öncelikle yabancı dili ana dili olan yani “native speaker”ların olduğu insanlardan eğitim almamız lazım ve bu dili kullanabileceğimiz gerçek ortamların olması lazım. Yani Malta, İngilizce konuşulan bir yer değil. Halk hep İngilizce konuşmuş olsaydı tamam kabul edilirdi de halk kendi dilini kullanıyor, bir yabancıyla karşılaştığı zaman İngilizce kullanıyor. Ve çok da basit bir İngilizce kullanılıyor. Kursta öğrendiğiniz kelimeleri-cümle yapılarını-kalıpları-deyimleri vs günlük hayatta göremiyorsunuz kesinlikle. İlişkileriniz “bu ne kadar, şuraya nasıl giderim” bazında oluyor. Bu kadar. Ama özellikle dilin konuşulduğu bir ortamda bulunduğunuz zaman, zaten algı sensorlarımız açık-her an yanınızda biri İngilizce konuşuyor, böylece dil gelişiminiz artı bir ivme kazanıyor, bunu kendiniz de fark edersiniz zaten. Yabancı dilin konuşulduğu bir ülke olması lazım. İngiltere, Kanada, ABD olabilir. Özellikle kabul edilen aksan Kanada aksanıdır, ama İngiltere de olabilir. Çok uygun fiyatlı güzel eğitim verebilecek yerler var.”
- **YD1:** “En önemlisi Türk kişi sayısı. Farklı ülkelere oranlı dağıtılmalı kişiler, amaç İngilizce öğrenmekse daha dikkatli olunmalı.”
- **YD2:** “Bunun dışında akademik çalışmalar olması lazım. Bu da şu bağlamda olabilir: Üniversitenin dil kurunsa gönderilmesi lazım. Eğer böyle olursa derse girecek hocalarımız da akademisyen olacaktır. Hocalar bizimle aynı süreçten geçmiş olacağı için bizim ihtiyacımız olan noktalara değinme imkânı olur. Bu ihtiyaçlarımızı gidermiş olurlar, yoksa normal bir İngilizce kursunun günlük hayatta konuşma dışında çok büyük bir faydasının olacağını düşünmüyorum akademisyenler için.”
- **YD9:** “Gidecek asistanlara da günlük sosyal aktivitelerini daha çok yabancılarla yapmalarını öneriyorum. Bir de böyle diğer ülkelerden kalan arkadaşların kaldıkları yerlerde kalırlarsa belki oda arkadaşları da yardımcı olabilir İngilizce ilerletmelerinde. Gerçekten hani kendini zorlamazsan İngilizce konuşmak için hiç İngilizce konuşmadan da dönebilirsin oradan. Hiçbir şey yapmazsan, hiç dışarı çıkmazsan öyle gittiğin gibi de gelebilirsin. Biraz da sosyal yönlerini de arkadaşların geliştirmeleri gerektiğini düşünüyorum.”

- **YD6:** “Yurt dışına gidecek asistanlara da çok beklentileri olmamasını öneririm. Yazın eğer gideceklerse, vakitleri de varsa, farklı bir bakış açısı kazanabilirler. Yine Malta olursa da gitmemelerini öneririm zaten ama eğer başka bir ülke olursa deneyebilirler. Ancak yine beklentileri çok da yüksek olmasın.”

Tartışma ve Sonuç

ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitimine ilişkin görüşlerine dair araştırma sonuçları, sonuçlara bağlı tartışmalar ve öneriler aşağıda yer almaktadır:

ÖYP araştırma görevlileri yurt içi dil eğitimini alacakları üniversiteleri başvuru döneminde açılan merkezlerden tercih etmekte ve ÖYP puanlarına göre yerleştirilmektedir. Araştırma görevlileri yerleştirme sonucunda dil eğitimi almak üzere gittikleri üniversitelerin eğitimlerinden genel ve akademik İngilizce olarak iki ana başlıkta beklentileri olduğu görülmüştür. İki araştırma görevlisi ilk girecekleri dil sınavından 65’i alabileceklerinden emin olduklarından ÖYP araştırma görevlilerinin % 80’i yurt içi dil eğitiminden 65 puanı geçebilmek konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca araştırma görevlilerinin çoğunun eğitimden okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini içeren dört temel beceriyi edinmek konusunda da beklentileri olduğu görülmüştür. Özellikle okuduğunu anlama becerisini kazanmak araştırma görevlilerinin ortak beklentisidir. Araştırma görevlilerinin % 50’si sınav tekniği ile çözüldüğünü düşündükleri KPDS veya ÜDS sınavından 65 ve üzeri puanı alabilmek için sınav tekniği bilgisi konusunda da beklentileri olduğu görülmektedir. Bunların yanında yurt içi dil eğitiminden önce herhangi bir yabancı dil eğitimi almayan bir araştırma görevlisinin ise İngilizce temeli oluşturma konusunda bir beklentisi olduğu görülmektedir. ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitiminden genel İngilizce beklentilerinin yanında makale okuma ve akademik kelime bilgisi konularını içeren akademik İngilizce olarak da beklentileri olduğu görülmektedir. Araştırma görevlileri, ÖYP’nin dil şartını yerine getirmelerinin öncelikli olduğunu fakat meslekleri gereği alan yazın dâhilinde de yabancı literatürü takip ettikleri için gerek yabancı makaleleri okuyup anlayabilmeleri gerekse mesleki terminolojiye hâkim olmaları gerektiğini de beklentileri dâhilinde görüş olarak bildirmişlerdir.

ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitimi sürecinde karşılaştıkları en büyük sorun iş-sınav kaygısıdır. Araştırma görevlilerinin %80’i bu konuda görüş bildirirken, yaşadıkları kaygının en önemli nedeni olarak ÖYP yönetmeliğinde geçen “Yabancı Dil eğitim programlarının başlama tarihinden en geç 1 yıl sonra, yapılacak ilk Yabancı Dil Sınavından 65 ve üzeri puan alamayan ÖYP araştırma görevlileri ÖYP Programı kapsamında yapılan desteklerden faydalanamazlar. 2 yıl içinde 65 veya üstü alamayanların ilişkisi kesilecektir” kararını göstermişlerdir. Araştırma görevlilerinin bu şartı yerine getiremeyip işten çıkarılma kaygısının onların ders çalışmalarına, kurs süresince verilen eğitimden tam olarak verim alamadıklarına neden olduğunu belirtmişlerdir. Özellikle sınavı geçmeye odaklandıkları için daha çok KPDS-ÜDS’ye çalışmaya ve sınav tekniklerini öğrenmeye yöneldikleri, dolayısıyla eğitimlerde verilen genel İngilizce becerilerinden olan konuşma ve dinleme becerilerine isteseler de yeterince önem vermediklerini ifade etmişlerdir. Bu durumun esasen programın hedeflerinde YÖK-Kurs uyumsuzluğundan kaynaklandığı belirten araştırma görevlileri oranı % 70’dir. YÖK’ün belirlediği dil sınavı koşullarının KPDS-ÜDS sınavları baz alınarak belirlendiğini fakat dil eğitimi süresince genel İngilizce becerilerine yönelik eğitim aldıklarını belirten araştırma görevlileri bu iki hedefin tutarsızlığının verilen eğitimin verimini etkilediğini belirtmişlerdir. Kursların ilk dört ayında verilen genel İngilizce eğitime birçok kişinin önem vermediğini, hatta bu süre içinde de özel kurslara giderek sınava yönelik İngilizce eğitimi aldıklarını belirten araştırma görevlileri, yurt içi dil eğitiminde KPDS-ÜDS’ye hazırlık amacıyla verilen son iki aylık eğitimi daha çok dikkate aldıklarını belirtmişlerdir.

Alanyazına bakıldığında, yabancı dil kaygısının diğer kaygı türlerinden farklı olduğu belirtilmektedir. Horwitz, Horwitz ve Cope’a göre (1986), yabancı dil kaygısı; dil öğrenme sürecinde bireyin dile karşı geliştirdiği inanç, tutum ve algılamalarla yakından bağlantılı olduğundan genel kaygı çeşitlerinden ayrılmaktadır ve yabancı dil kaygısı, *iletişim kaygısı*, *sınav kaygısı* ve *olumsuz değerlendirilme korkusu* olarak üç gruba ayrılmaktadır. Araştırma kapsamında ise görevlilerinin en çok üzerinde durdukları yabancı dil kaygısı sınav kaygısı olmuştur. Alanyazında yapılan çalışmalar incelendiğinde, başarı düzeyleri ve farklı kaygı ölçüleri arasındaki ilişkiyi bulmayı hedefleyen bir çalışmada (Gardner ve diğerleri, 1987), kaygının başarıyı engelleyen bir değişken olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Aynı şekilde yabancı dilde başarı ve kaygı arasındaki ilişki üzerine odaklanan bir çalışmada (Dalkılıç, 2001), yabancı dil kaygısının, başarıyı etkileyen anlamlı bir değişken olduğunu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin dil öğrenme sürecinde yaptıkları hatalar ve yabancı dil kaygısı arasındaki ilişkiyi odak alan bir başka çalışmada (Gregersen, 2003) ise, kaygılı öğrencilerin hata yapmaya daha çok eğilimli olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Buna göre, araştırma görevlileri, gerek dil öğrenme sürecinde gerekse sınav sırasında yaşadıkları “sınav kaygısı” yüzünden hata yapmakta ve başarısız olmaktadırlar sonucu çıkarılabilir. Dolayısıyla yapılmış bu çalışmalar ışığında araştırma görevlilerinin üzerindeki stresin ve kaygının azaltılmasıyla onların dil eğitimi sürecinden daha verimli yararlanacağı ve sınavlarda daha başarılı olacağı düşünülebilir.

ÖYP araştırma görevlilerinin % 70' i değişen kararların kendilerine çeşitli zorluklar çıkardığını ve üzerlerindeki kaygıyı arttığını dile getirmişlerdir. Bu sorun kapsamında araştırma görevlileri; ilk ÖYP alımlarında ÖYP usul ve esaslarda dil şartı olmamasına rağmen daha sonra YÖK tarafından alınan kararlar ile yaklaşık 40 ÖYP Araştırma Görevlisinin işten çıkartılarak mağdur edilmesi ve 50 dil barajını geçemeyerek atılanlar, yine sonradan alınan "atandıktan sonra 2 yıl içinde 65 veya üstü alamayanların ilişkisi kesilecektir" kararı neticesinde yaşanan mağduriyetler ve TOEİC sınavının eşdeğerliğinin kaldırılması ile ilgili doğan mağduriyetler gibi durumları belirtmişlerdir.

ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitimi sürecinde karşılaştıkları diğer bir önemli sorun ise barınmadır. Bu konuda araştırma görevlilerinin % 70'i, yurt içi dil eğitimi için farklı bir şehre gittiklerini ve barınma konusunda eğitim için geldikleri üniversitelerin yardımcı olmadıklarını belirterek bu soruna özel yurtlarda kalarak ya da ev kiralarak çözüm bulduklarını ifade etmişlerdir. Sadece bir araştırma görevlisi eğitim için gittiği üniversitenin barınma ve yemek konusunda kolaylık sağladığını belirtmiştir. Araştırma görevlileri barınma ile ilgili gerek asistanlar için yurt ayarlanması gerekse KYK yurtları ile anlaşma yapılması gibi çözüm önerilerinde bulunurken barınma sorununu çözmek için uğraştıkları süreçte eğitimlere adapte olmadıklarını da görüşlerine eklemiştir.

ÖYP araştırma görevlileri yeni geldikleri şehri tanımamak, şehre alışmak, yeni bir sosyal ortama girmek ve arkadaş edinmekte zorluk yaşamak, yaz döneminde olan kurslarda şehrin ikliminden kaynaklanan problemler gibi çevreye uyum konusunda da sorun yaşamışlardır. ÖYP araştırma görevlilerinin % 40'ı için sorun olan öğretmen değişikliği konusunun yanında gelen öğretmenlerin niteliklerine de eleştiri gelmiştir. ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi dil eğitimi sürecinde karşılaştıkları bir başka sorun ise kısıtlı sayıda merkez açılmasıdır. Araştırma görevlileri, özellikle ara dönemde açılan yurt içi dil eğitimi başvurularında çok az merkez açılmasını kendilerini kısıtlayıcı bir durum olarak nitelendirirken yerleştirme işleminin ÖYP puanının baz alınarak yapılmasına da bir araştırma görevlisi tarafından eleştiri gelmiştir ve bu sorunu daha iyi eğitim alacağını düşündüğü ODTÜ gibi bir üniversiteye ÖYP puanı düşük olduğu için girememesi olarak açıklamıştır.

ÖYP araştırma görevlileri yurt içi dil eğitiminin etkililiğini değerlendirdiklerinde eğitimi en fazla kelime bilgisi kazandırma konusunda etkili buldukları görülmüştür. Araştırma görevlilerinin % 40'ı eğitimi okuduğunu anlama konusunda etkili bulurken, %20'si İngilizce 'ye vakit ayırma konusunda etkili bulmuştur. Bu konu ile ilgili olarak da İngilizce 'ye çalışmak dışında kendilerinden başka bir iş beklenmediğini görüş olarak belirtmişlerdir. Yurt içi dil eğitiminden sonra yurt dışı dil eğitimine giden bir araştırma görevlisi, yurt içinde aldığı eğitimin faydasını konuşma ve yazma becerileri açısından yurt dışındayken gördüğünü belirtmiştir. Bir başka araştırma görevlisi ise lisansüstü eğitimini eğitim dili İngilizce olan bir okulda yaptığını ve dil eğitimini henüz tamamlamasına rağmen derslerinde özellikle dinleme ve konuşma becerileri açısından zorluk çektiğini dile getirmiştir.

ÖYP araştırma görevlilerinin % 50'si yurt içi dil eğitiminin beklentilerini karşılamadığı ve % 40'ı kısmen karşıladığı yönünde görüş belirtmiştir. Yurt içi dil eğitiminden tek beklentisi 65 dil barajını geçebilmek olan bir araştırma görevlisi için ise dil eğitimi beklentisini tamamen karşılamıştır. Araştırmaları sonucu verdikleri eğitimin kalitesinin iyi olduğunu öğrendikleri üniversiteleri seçmelerine rağmen aldıkları eğitimin beklentilerini karşılamamasına değişen öğretim kadrosunu neden olarak göstermişlerdir. Bunun yanında farklı yerlerde dil eğitimi imkanı sunma konusunda da YÖK'e öneride bulunmuşlardır. Araştırma görevlileri özellikle YÖK'ün dil eğitimi için üniversitelere aktardığı paranın özel kurslara gitmek ya da yurt dışında eğitim almak gibi alternatif seçeneklerde daha verimli değerlendirilebileceğini belirtmişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak istenilen başarı bir sınavı geçmekse bu sınavlara ve sınav tekniklerine hakim olan kursların ya da eğitim dili İngilizce olan devlet ya da özel üniversitelerin de tercih olarak sunulmasını görüşlerinde belirtmişlerdir.

Altı aylık yurt içi dil eğitim süresinin yetersiz olduğunu düşünen ÖYP araştırma görevlileri, bu sürenin daha fazla olması gerektiği konusunda YÖK'e öneride bulunmuşlardır. Özellikle İngilizce temeli olmayan kişilerin temel İngilizce becerilerini geliştirmesi açısından altı aylık sürenin dil eğitimi için yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Ayrıca ÖYP sürecinde dil şartını geçmeyle ilgili kişilerin yaşadığı mağduriyeti gidermek için belli bir dil puanının altındakilerin programa kabul edilmemesi gerektiğini belirten araştırma görevlileri, dil şartının getirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Fakat araştırma görevlilerinin getirdikleri bu önerinin eğitim hayatları boyunca herhangi bir dil eğitimi alamamış kişilerin ÖYP'ye katılmalarında bir sınırlılık olabileceği ve bu durumun eğitimde fırsat eşitliliğine aykırı olacağı düşünülebilir.

ÖYP araştırma görevlileri yurt içi dil eğitime yönelik YÖK'e programın hedeflerinde YÖK-Kurs uyumsuzluğunun giderilmesi için de öneride bulunmuşlardır. Bu konuyla ilgili bir araştırma görevlisi; meslektaş olduğu bazı kişilerin 65'den daha düşük dil puanları ile araştırma görevlisi kadrosuna alınırken ÖYP araştırma görevlilerinin dil şartı konusunda mağduriyetler yaşadığını belirtmiş ve bu durumun eşitlik ilkesine aykırı olduğunu ifade etmiştir.

ÖYP araştırma görevlileri, yurt içi dil eğitimi süresince çok fazla öğretmen değişmesini ve birçok öğretmenin sınava yönelik eğitimde yetersiz oluşunu eleştirmiş bu konu ile ilgili olarak YÖK'e nitelikli öğretim kadrosu seçme açısından öneri getirmişlerdir. Ayrıca sınav kaygısını giderme, yönetmeliği daha açık düzenleme ve fiziki şartları düzenleme konularında da öneride bulunmuşlardır. Klima olmaması, küçük sınıflar gibi yetersiz fiziki koşullarla birleşen yaz dönemindeki kursların, kurlarda verilen eğitimin kalitesini ve verimini etkilediğini belirten bir araştırma görevlisi, kurs zamanının iyi ayarlanması konusunda YÖK'e öneride bulunmuştur. Yine araştırma görevlilerinden biri, verilen yurt içi dil eğitimlerinin davranışa dönüşebilmesi ve kullanılabilirlik açısından mesleğe ya da alanlara yönelik verilmesi konusunda YÖK'e öneri getirmiştir. Düzey belirleme sınavının hazırlık sınıflarınınkinden daha seçici yapılması ve yurt içi dil eğitimlerinin standartlaştırılması konuları da araştırma görevlileri tarafından YÖK'e sunulan öneriler arasındadır. Bir araştırma görevlisinin her bir dil eğitim merkezinde verilen eğitimlerin birbirinden farklı olabileceğini fakat tüm araştırma görevlilerinden 65' i geçmelerinin beklendiğini belirterek eğitimlerin standartlaştırılması ile ilgili eleştiri getirmiştir.

ÖYP araştırma görevlileri yurt içi dil eğitimine yönelik yeni başlayacak ÖYP araştırma görevlilerine, bireysel çalışmalarını bırakmamaları konusunda öneri getirmişlerdir. Yurt içi dile eğitimi için beklentiye yüksek tutmama ve seçecekleri merkezler konusunda seçici olma konularında da ÖYP araştırma görevlilerine öneride bulunmuşlardır. Bir araştırma görevlisi ise akademisyenliğin disiplinli ve düzenli çalışmayı gerektiren bir sabır işi olduğunu belirtirken ÖYP'nin sadece bir iş imkânı olarak görülmemesini önermiştir.

Araştırmanın ikinci basamağı olan ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitimine ilişkin görüşlerine dair araştırma sonuçları, sonuçlara bağlı tartışmalar ve öneriler aşağıda yer almaktadır:

ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitiminde genel İngilizceye yönelik en önemli beklentileri konuşma becerisi (% 91) kazanmaktır. Bunun nedenini yurt içinde alınan eğitim ile günlük hayatta dili kullanmanın imkânsıza yakın oluşudur. Akademik İngilizcede en büyük beklentiler ise makale yazabilme (% 63) ve sunum yapabilme (% 36) becerilerini kazanmaktır. Bu açılarından bakıldığında ÖYP araştırma görevlilerinin ABD, İngiltere veya Kanada gibi ana dili İngilizce olan ülkelerde, özellikle üniversiteler gibi akademik ortamlarda dil eğitimi alması önemlidir. ÖYP araştırma görevlilerinin beklentilerinin bahsi geçen dil eğitimi ile karşılanmadığı (% 45) ya da kısmen karşılandığı (% 55) sonucuna ulaşılmıştır.

Yurt dışı dil eğitiminde ÖYP araştırma görevlilerinin önemli düzeyde barınma konusunda (% 82) problem yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sorunun ilk sebebi olarak YÖK tarafından ayarlanan apartların yaşamaya elverişli olmaması gösterilebilir. Ayrıca apartlarda kalan Türk öğrenci sayısı ve oradaki personelin tutumu da araştırma görevlilerinin dil eğitimlerini büyük ölçüde etkilemiştir. Yurt dışı dil eğitimine gönderilen araştırma görevlilerinin barınma dâhil olmak üzere yaşadıkları problemlere yönetime başvursalar bile çözüm bulamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu açıdan bakıldığında YÖK'ün yurt dışında yönetim ve personel arasındaki uyumu sağlayabilmesi önemlidir.

ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitimini konuşma (% 36) ve dinleme (%18) becerileri bakımından etkili bulmalarının yanında, eğitimi akademik İngilizce bakımından da etkili bulmadıkları (% 64) sonucuna ulaşılmıştır. Yurt dışı dil eğitimine katılan araştırma görevlilerinin dil puanlarının 65'in üstünde olmasına dayanarak araştırma görevlilerinin dil eğitiminde temel bilgi-beceri kazanma değil, daha çok akademik İngilizceden beklentilerinin olduğunu söyleyebiliriz. Bu açıdan bakıldığında akademik İngilizce eğitiminin iyileştirilmesi gerektiği söylenebilir. Bu noktada ise akademik İngilizce dersine giren öğretmenlerin akademik olarak daha nitelikli olması ve bu derslerin genel İngilizce derslerinden farklı olması önerilebilir.

ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitimi konusunda YÖK'e yönelik önerileri incelendiğinde en önemli önerilerinin ABD, İngiltere veya Kanada gibi ana dili İngilizce olan ülkelere gönderilmek (% 73), dil eğitimine gönderilen Türk öğrenci sayısının azaltılması (% 64) ve üniversiteler gibi akademik ortamlarda il eğitimi alınması (% 55) olduğu görülmektedir. Bu önerilerin, yapılan görüşme sonuçlarına göre de araştırma görevlilerinin en önemli sorunlarının çözümü olduğu görülmektedir. ÖYP araştırma görevlilerinin beklentilerinin karşılanabilmesi ve dil eğitiminin amacına ulaşabilmesi için önerilerin önemli olduğu söylenebilir.

ÖYP araştırma görevlilerinin yurt dışı dil eğitimi konusunda yurt dışında dil eğitimi alacak olan ÖYP araştırma görevlilerine yönelik önerileri incelendiğinde ise sosyal ortamlarda yabancı arkadaşlar edinmenin dil öğrenmede en önemli gereklilik olduğu söylenebilir. Bu açıdan bakıldığında ÖYP araştırma görevlilerinin barınma konusunu yurt dışına gitmeden ayarlamaları, Türk öğrencilerle aynı yerde kalmamaları önerilebilir.

Bu çalışmada ÖYP araştırma görevlilerine göre sarf edilen onca kaynak ve emeğe rağmen yurt içi ve yurt dışı dil eğitiminden istenilen seviyede verim alınmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma görevlilerinin programın tam başarıya ulaşmamasına "sınav - iş kaygısı, programın hedeflerinde YÖK-kurs uyumsuzluğu, değişen yönetmelik ve öğretmen değişikliği, barınma, yönetim-personel uyumsuzluğu" etkenlerinin neden olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanında, Işık'a göre (2008) yabancı dil eğitimindeki eksiklikler ve dolayısıyla

çıkıtlardaki başarısızlığın nedeni olarak dil öğretimindeki yöntemsel hatalar (geleneksel yöntem, yani dil öğretmeyi dilin kurallarını bilmek bilmekle eş gören bir yabancı dil sistemi), yabancı dil öğretmeni yetiştirme ve temini sistemindeki yanlışlar ve eksiklikler, bilimsel bir yabancı dil planlamasının olmayışı ve bunların doğurduğu yöntem, etkinlik, malzeme ve ölçme-değerlendirmedeki yetersizlikler ya da yanlışlar gösterilebilir. Yine Işık'a göre (2008) yabancı dil eğitimindeki sorunları çözmek için, eğitimi koordine edecek ve derleyip toplayacak akademik bir kurula ihtiyaç vardır. Bu kurulun gerçekçi ve bilimsel verilere dayandırarak ve “*veri toplama ve ortam analizi, amacı belirleme, planlama, ön uygulama, uygulama, tepki değerlendirme, ölçme-değerlendirme ve yeniden planlama aşamalarını*” ciddiyle ele alarak bir yabancı dil planlaması yapılmalıdır. Bu veriler ışığında, dil planlaması çalışmaları ile gerçekçi özel ve genel amaçlar ortaya konmalıdır. Bu amaçları gerçekleştirmek için nasıl bir yabancı dil öğretim yöntemi ya da yöntemleri izlenebileceği de belirlenmelidir. Ayrıca yabancı dil eğitiminde kullanılacak uygun malzemeler de belirlenmelidir. Bütün bunları gerçekleştirmek için de en önemli boyut olarak yabancı dil öğretmenlerinin yetiştirilmesi ortaya çıkmaktadır. Lisans eğitimi ve hizmet içi eğitim gözden geçirilerek, öngörülen amaçlara ulaşmak için, yöntem ve malzemeleri etkin kullanmak amacıyla yeterli alan ve yöntemsel bilgi ile donatılmış öğretmenlere sahip olunmalıdır. Bir anlamda, yabancı dil öğretmenliği açısından insan kaynakları planlaması ve yetkin bir güç oluşturulması politikası öne çıkmalıdır.

Bu araştırmada ÖYP araştırma görevlilerinin yurt içi ve yurt dışı dil eğitimlerine ilişkin beklentileri, dil eğitiminde yaşamış oldukları sorunlar nitel yöntemle incelenmiştir. Benzer bir çalışmada nicel yöntemler kullanılabilir. Bu çalışmada elde edilen bulgularla anket oluşturulabilir ve yurt içi-yurt dışı dil eğitimi almış araştırma görevlilerinin görüşleri bu anketle incelenebilir. Anketle beraber daha fazla sayıda kişi sayısına ulaşılabilir ve araştırma görevlilerinin eğitim öncesi ve sonrasındaki puanları ile çalışma desteklenebilir. Ayrıca yurt içi ve yurt dışı dil eğitimi alınan yıllara ve okullara göre karşılaştırmalar yapılabilir. Bu tür araştırmalar ileride YÖK tarafından uygulanacak dil eğitimlerine ışık tutabilir.

Kaynakça

- Batumlu, D. Z. ve Erden, M. (2007). The relationship between foreign language anxiety and english achievement of yıldız technical university school of foreign language spreparatory students. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3(1), 24-38.
- DPT (2006). Bilgi toplumu stratejisi sosyal dönüşüm mevcut durum tespiti nihai rapor. <http://www.bilgitoplumu.gov.tr/btstrateji/BTS%20-%20MDT%20-%20Sosyal%20Donusum%20-%20Nihai.pdf> adresinden 18.05.2012 tarihinde edinilmiştir.
- Ekinci, C. E. (2009). Türkiye’de yükseköğretimde öğrenci harcama ve maliyetleri. *Eğitim ve Bilim*, 34(154), 119-133.
- Ekinci, C. E. (2011). Bazı sosyoekonomik etmenlerin Türkiye’de yükseköğretime katılım üzerindeki etkileri. *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 281 – 297.
- Gardner, R. C., Lalonde, R. N., Moorcroft, R., ve Evers, F. T. (1987). Second languageattrition: the role of motivationanduse. *Journal of Language and Social Psychology*, 6, 29-47.
- Gregersen, T. S. (2003). To err is human: a reminder to teachers of language anxiousstudents. *Foreign Language Annals*, 36(1), 25-32.
- Horwitz, E. K., Horwitz, M. B. ve Cope, J. (1986). Foreign language classroom anxiety. *Modern Language Journal*,70(2), 125-132.
- Işık, A. (2008). Yabancı dil eğitimimizdeki yanlışlar nereden kaynaklanıyor? *Journal of Language and Linguistic Studies*,4(2),15-26
- Karasar, N. (1994). *Bilimsel araştırma yöntemleri: kavramlar, ilkeler, teknikler*. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık.
- Korkut, H. (2002). *Sorgulanan yükseköğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook*. (2nd Edition). Calif. : SAGE Publications.
- MYBK (2010). 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu. <http://www.bumko.gov.tr/TR/Genel/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF7A2395174CFB32E11DFC3D08A3FF4BB5> adresinden 09.06.2012 tarihinde edinilmiştir.
- Dalkılıç, N. (2001). *An investigation into the role of anxiety in second language learning*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Adana: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ÖYP (2010). Öğretim Üyesi Yetiştirme Esas ve Usuller. <https://basin.yok.gov.tr/?page=duyurular&v=read&i=103> adresinden 09.06.2012 tarihinde edinilmiştir.
- <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/14225744.asp>
- <http://www.akademikpersonel.org/threads/14901-T%C3%BCm-%C3%96YP-Y%C3%B6netmelikler>